

www.sharghdaily.ir
پنجشنبه ۱۹ اسفند ۱۴۰۰ • ۷ شعبان ۱۴۴۳ • ۱۰ مارس ۲۰۲۲
سال نوزدهم • شماره ۴۲۴۰ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۱۵ • اذان مغرب ۱۸:۲۵
اذان صبح فردا ۴:۵۸ • طلوع آفتاب ۶:۲۱

فardashargh@gmail.com

روزنامه شرق

زیر آسمان جهان

خشکسالی، هزاران نفر را در سومالی و اتیوپی آواره کرده است
ایسنا: سازمان ملل متحد (UN) در گزارشی اعلام کرد که خشکسالی در اتیوپی و سومالی، موجب آواره‌شدن ۸۴۵ هزار نفر شده است. سازمان ملل همچنین اعلام کرد که خشکسالی تنها در اتیوپی موجب تلف‌شدن بیش از ۱.۵ میلیون رأس دام شده است. استفان دوجاریک، سخنگوی دبیرکل سازمان ملل متحد، در این باره گفت: ما و شرکای

(بشردوست) ما در حال افزایش کمک به مردم آسیب‌دیده از خشکسالی هستیم و کمک‌های غذایی به بیش از ۲.۷ میلیون نفر در اتیوپی رسیده است. اکنون حدود ۱۷۵ هزار نفر آواره شده‌اند. او همچنین اظهار کرد که بیش از ۱۲۰ تن متریک دارو و سایر لوازم در ماه گذشته به مناطق آسیب‌دیده از خشکسالی در اتیوپی ارسال شد. او در ادامه گفت: همچنین در سومالی ۴.۵ میلیون نفر تحت تاثیر خشکسالی قرار گرفته و

<p>نخستین جشنواره دو سالانه داستان کوتاه شریف</p>	
<p>موضوع : فقر و چالش های برآمده از آن</p> <p>محورها : داستان کوتاه خاطره نویسی</p>	
<p>شرایط شرکت در جشنواره:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شرکت در بخش داستان کوتاه برای عموم فارسی زبانان آزاد است. • شرکت در بخش خاطره نویسی، تنها مختص به کارکنان سازمان های دولتی و خصوصی خیریه ای است. • در بخش داستان کوتاه، آثار ارسالی باید از ۱۵۰۰ کلمه بیشتر و از ۵۰۰۰ کلمه کمتر باشند. • در بخش خاطره نویسی، آثار ارسالی باید از ۵۰۰ کلمه بیشتر و از ۲۰۰۰ کلمه کمتر باشند. • محدودیتی در تعداد آثار ارسالی وجود ندارد. • مشخصات نویسنده شامل نام و نام خانوادگی، نام اثر، محور اثر ارسال شده و شهر محل زندگی، حتما در صفحه ای جداگانه و قبل از شروع داستان قید شود.	

روش ارسال آثار:

ایمیل فایل word به نشانی info@sharifngo.com

آخرین مهلت ارسال آثار:

یکم خردادماه سال ۱۴۰۱ خورشیدی

جوایز جشنواره:

- لوح تقدیر و تندیس به انضمام هدایای نقدی به ارزش **۵** میلیون، **۴** میلیون و **۳** میلیون تومان به آثار حائز رتبه ی اول تا سوم در بخش داستان کوتاه

- لوح تقدیر و تندیس به انضمام هدایای نقدی به ارزش **۳** میلیون، **۲** میلیون و **۱** میلیون تومان به آثار حائز رتبه ی اول تا سوم بخش خاطره نویسی

www.sharifngo.com

ارتباط با دبیرخانه جشنواره:

۰۲۱ ۵۳۸۵۹۱۰۰
۰۹۹۱ ۶۶۸ ۰۸۱۱

www.sharghdaily.ir
پنجشنبه ۱۹ اسفند ۱۴۰۰ • ۷ شعبان ۱۴۴۳ • ۱۰ مارس ۲۰۲۲
سال نوزدهم • شماره ۴۲۴۰ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۱۵ • اذان مغرب ۱۸:۲۵
اذان صبح فردا ۴:۵۸ • طلوع آفتاب ۶:۲۱

فardashargh@gmail.com

روزنامه شرق

زنان

«نقیسه بهار» در گفت‌وگو با «شرق» روایت کرد

۸ مارس افغانستان زیر سایه طالبان

اتفاقی رخ داد ولی در شهرهای کوچک و دورافتاده هیچ رویدادی اتفاق نیفتاد و آگاهی‌رسانی شکل نگرفت؛ به‌ویژه اینکه یکی از مشکلات زنان در افغانستان به رفتار مردان با آنها برمی‌گردد. به نظر می‌رسد مردان باید آگاهی بیشتری در زمینه حقوق زنان پیدا می‌کردند که این اتفاق رخ نداد و آنها همچنان در یک نظام مردسالار حقوق زنان را ضایع می‌کنند. در مجموع ذهنیت مردسالار و زن‌ستیز در افغانستان چه در زمان جمهوریت و چه اکنون به قوت خود باقی است و فضا به نفع زنان نیست.

نباید فراموش کنیم که دوره جمهوریت یک دوره تلایبی برای زنان افغانستان بود که به آزادی‌هایی برسد، ولی همچنان می‌بینیم که در این دوران هم زنان زیادی سنگسار شدند و با دادگاه‌های صحرایی به مرگ محکوم شدند». از خاتم بهار درباره حال و هوای این روزهای افغانستان پرسیدیم و اینکه زیر سایه طالبان مراسم هشت مارس چگونه برگزار شد. او می‌گوید: «جامعه افغانستان همیشه جامعه‌ای مردسالار و زن‌ستیز بوده است؛

به‌ویژه در میان پشتون‌زبان‌ها هیچ‌وقت احترامی برای زن وجود نداشته و آنها زن را جنس دوم می‌دانستند. تکلیف طالبان هم که در این میان معلوم است؛ آنها از ابتدا با نفرت از زن بزرگ می‌شوند و دشمنی با آن را می‌آموزند. طبیعی است که در چنین شرایطی آنها حقی هم برای برگزاری مراسم روز زن برای ما قائل نبودند. ما با وجود تلاش‌ها و برنامه‌ریزی‌ها نتوانستیم مراسم روز زن را به‌صورت گسترده برگزار کنیم، چون به‌هتل‌ها و تالارهای اجتماعات دستور داده شده بود با ما همکاری نکنند و مکانی را به ما ندهند. باین‌حال ما به‌صورت محدود مراسمی را برگزار کردیم و هدایایی را به زنان در خیابان دادیم.»

و رسمی گرامی داشته می‌شد. همان‌طور که گفتیم برخی چهره‌های دولتی هم در این مراسم شرکت می‌کردند و به‌جز گروه‌های مدنی و فعالان زن نگاهی هم از سوی مقامات به این مراسم وجود داشت. «خاتم بهار البته از منتقدان اقدامات صورت‌گرفته در آن زمان هم هست و معتقد است در ۲۰ سال جمهوریت هم در افغانستان اقدامات ریشه‌ای و اساسی برای زنان صورت نگرفته است. او می‌گوید: «البته نباید فراموش کنیم که «زن» در

افغانستان یک پروزه بوده و بیشتر پروزه‌های زیادی به اسم «زنان» از سوی جامعه جهانی وارد افغانستان شد. اما در بیشتر موارد پول این پروزه‌ها به جیب مافیها و کسانی رفت که خودشان باورمند به حقوق زنان نبودند و بیشتر به سمت حرکات نمادین رفتند. چنین بود که می‌دیدیم در دوران جمهوریت هم حقوق زنان زیادی نادیده گرفته شد و زنانی سنگسار شدند، با دادگاه‌های صحرایی به مجازات‌های عجیب محکوم می‌شدند و مورد ظلم و ستم خانواده هم قرار می‌گرفتند. زنان زیادی مورد تجاوز جنسی قرار می‌گرفتند حتی از سوی خانواده‌شان. برای همین می‌گویم که مسئله زنان در افغانستان پروزه بود و کار اساسی برای آن صورت نگرفت. در شهرهای بزرگ

هشت مارس امسال در افغانستان حال و هوایی دیگر داشت. بعد از دو دهه آزادی زنان در افغانستان حالا با روی‌کار آمدن طالبان همان‌طور که انتظار می‌رفت، به‌صورت رسمی خبری از هشت مارس نبود. دیگر مانند سال‌های گذشته نبود که تجمع و راهپیمایی برگزار شود، رویدادهای رسمی و غیررسمی برگزار شود و زنان از حال و روزشان بگویند. طالبان به تالارها و مدیران سالن‌ها تذکر داده بود که اجاره هرگونه مکانی برای برگزاری مراسم هشت مارس با عواقب سنگینی همراه خواهد بود. باین‌حال شب گذشته در حساب شبکه‌های اجتماعی کاربران افغانستانی که بیشتر در فیس‌بوک فعال هستند، تصاویری از بزرگداشت روز زن منتشر شده بود. آنها با وجود همه ترس و وحشتی که طالبان سعی دارد برای زنان بیافریند، به راه خودشان ادامه می‌دهند. نقیسه بهار یکی از فعالان زن افغانستانی است. او پیش از پس از روی‌کار آمدن طالبان نقش زیادی در برگزاری رویدادها و مراسم‌های با محوریت

زنان داشته است. برای همین با او به گفت‌وگو نشستیم تا تفاوت هشت مارس ۲۰۲۲ را با هشت مارس‌های قبلی بدانیم. نقیسه بهار می‌گوید که پیش از روی‌کار آمدن طالبان هشت مارس یک رویداد مردمی و حکومتی بود و از سوی هر دو گروه گرامی داشته می‌شد. او در این زمینه می‌گوید: «پیش از روی‌کار آمدن طالبان مراسم روز زن به‌صورت عمومی و در سطحی گسترده در افغانستان گرامی داشته می‌شد. در دانشگاه‌ها، تالارها و اماکن عمومی مراسم سخنرانی و تجلیل از زنان برگزار می‌شد. مقام‌های دولتی، فعال‌های مدنی و استادان دانشگاه‌ها در این مراسم شرکت می‌کردند و به سخنرانی می‌پرداختند. مسئله در پده‌ای نبود و به‌صورت عمومی

یادداشت- بخش پایانی

شهادت یک روان‌کاو درباره رابطه اوکراین-روسیه

دلایل روان‌کاوانه حمله روسیه به اوکراین

ناشی از گذار از سوسیالیسم به نظام کاپیتالیستی را تجربه کرده است. در روسیه، خانواده شکننده‌تر از ایتالیا به نظر می‌رسد. گذار به نظام بازار آزاد یک نسل کامل را که برای ۷۰ سال به سبک زندگی کمونیستی عادت کرده بودند تحت تاثیر قرار داد؛ به‌طوری‌که بسیاری از آنان غرق در بدبختی، جنایت، الکلیسم یا هر سه اینها شده‌اند. بسیاری از آنان به سمت سنت‌های کهن روسی مانند زاپوی (zapoi) رفته‌اند که در خیلی از رمان‌های روسی توصیف شده است. زاپوی یک آیین عرفانی خاص، به‌ویژه برای مردان است؛ زاپوی فقط مست‌شدن به شکل گروهی نیست، بلکه این است که دو، سه یا چهار روز را در حالت مستی مداوم بگذرانند. خیلی‌ها می‌گویند با این کار وارد نوعی حالت آگاهی عارفانه می‌شوند. این شوک، به‌ویژه برای روشننگران و کسانی که مشاغل نظامی داشتند و به مدارج بالایی رسیده بودند (ارتش در اتحاد جماهیر شوروی جایگاه بسیار والایی بود)، بسیار دشوار بود. ناگهان خودشان را در حالت فقر بسیار شدیدی دیدند

و حالا باید خودشان را از نو در اقتصادی غریب تعریف و کشف می‌کردند. مجبور بودند زندگی‌شان و به‌ویژه ارزش‌هایشان را به‌طور کامل تغییر بدهند. خیلی‌ها ممکن است فکر کنند جنگ بین دو کشوری که حتی از نظر فیزیکی، عین قطرات آب، کاملاً مثل یکدیگرند احمقانه است؛ اما ما روان‌کاوان خیلی خوب می‌دانیم که تفاوت‌های واقعی بین افراد هرگز تفاوت‌هایی «واقعی» نیستند، بلکه حاصل تفاوت‌های بین دال‌ها هستند و دال‌ها اغلب مصنوعات سیاسی‌اند. و آخرین نکته که کم‌اهمیت‌ترین نیست آنکه هیچ دلیل اقتصاد بنیادینی وجود ندارد که روسیه را در مقابل اروپای غربی، ازجمله اوکراین، قرار دهد. در واقع، نقش نصف گاز مصرفی اروپا را روسیه تأمین می‌کند. اگر قرار بود دلایل و منطق اقتصادی در اتفاقات جهان حاکم باشد، باید اتحادیه اروپا و روسیه هم‌پیمانانی نزدیک می‌بودند؛ اما رفتار انسان‌ها تحت تاثیر دلایل غیرمنطقی دیگری نیز هست.

کند. گاهی از من سؤال می‌شود آیا آنلیزان‌های ایتالیایی، روسیه‌ای‌ها و اوکراینی‌ها هم‌دیگر تفاوت دارند؟ بنا بر تعریف، ناخودآگاه هرگز حالت ملی ندارد و مقوله‌ای فرافرنگی است. آنچه اغلب متفاوت از ما به نظر می‌رسد، زندگی اجتماعی بیماران است.

در آغاز کار این موضوع تعجب‌برانگیز بود که برخلاف چیزی که در غرب می‌بینیم، اغلب کسانی که آموزش روان‌کاوی را شروع می‌کنند دانش‌آموخته رشته‌های روان‌شناسی، پزشکی یا روان‌پزشکی نبودند، بلکه افرادی بودند که از نظر ما پیشینه عجیبی داشتند؛ افرادی که از دنیای تجارت، بازرگانی، تبلیغات و مانند آن آمده بودند. می‌فهمم که رژیم‌های پساکمونیستی دهه‌ها می‌گفتند «همان‌طور که بیش از این خودتان را وقف این کرده بودید که بخشی از حزب کمونیست باشید، حالا ضروری است که خودتان را وقف یک کسب‌وکاری کنید.»

میلیون‌ها نفر از روسیه‌ای‌ها در زمانی کوتاه باید خودشان را تبدیل به مردان و زنان تجارت می‌کردند. آن موقع، همکارانم به من گفته بودند که روان‌کاوی در انستیتوهای دانشگاهی جایگاهی ندارد و در دانشگاه‌ها تعداد اندکی از روان‌شناسان هستند که آموزش روان‌کاوی می‌دهند. حالا می‌فهمیدم چرا؛ روسیه‌ای‌ها و اوکراینی‌ها چنین دریافته بودند که روان‌کاوی یک هنر لیبرال است، هنری که تن به آن نمی‌دهد؛ که توسط دولت کنترل شود. آموزش روان‌کاوی مستلزم یک سرمایه‌گذاری پرخطر است (سال‌ها روان‌کاوی‌شدن، دوره‌های آموزشی طولانی‌مدت). روان‌کاوی شبیه هنر، ادبیات، سینما و صنایع رایانه‌ای پیش‌رو است؛ به‌عنوان یک حرفه آزاد زاده شده است و این ویژگی همچنان در پس‌زمینه‌اش باقی خواهد ماند. روسیه‌ای‌ها و اوکراینی‌ها کول صحبت‌های فرویدی-مارکسیستی را نمی‌خواند، خیلی خوب می‌دانند که روان‌کاوی یک پرکتیس «بورژوا» است که بدون کاپیتالیسم فکر کردن به آن ناممکن است.

معتقدم روسیه، حتی بیش از اوکراین، شوک شدید

ترجمه سامان توکلی روان‌پزشک

«سرجو ینونوتو»، روان‌کاو مشهور ایتالیایی که سابقه تدریس و سخنرانی در روسیه و اوکراین را دارد، در مقاله بلندی به ماجرای روسیه و اوکراین از نگاه و تجربه‌های خودش پرداخته است. بخش اول و دوم این یادداشت در روزهای گذشته منتشر شد که در آن «ینونوتو» مختصری از تحولات گذشته روسیه و اوکراین در دو دهه اخیر و تاثیر سیاست‌های پوتین بر شکل‌گیری حس میهن‌دوستی اوکراینی‌ها را بررسی کرد. بخش سوم یادداشت اکنون پیش‌روی شمامست. غرور اوکراینی خیلی متفاوت است. اوکراینی‌ها دو نوع‌اند؛ یک دسته از آنان بسیار میهن‌دوست‌اند، از هر چیزی که روسی باشد بدشان می‌آید، هدف‌شان این است که زبان و ادبیات اوکراینی را دوباره زنده کنند و احساس می‌کنند قهرمانان دموکراسی‌اند. گروه دیگر کاملاً برحسب اتفاق اوکراینی شده‌اند، چون بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی خودشان را در این سمت مرز یافته‌اند، اما برای آنان اینکه روسیه‌ای باشند یا هر ملیت دیگری داشته باشند کاملاً خوب و پذیرفتنی است. در اوکراین، به‌ویژه در ناحیه اُدسا، یک جامعه پراهمیت یهودی هم وجود دارد. از نظر کنسولگری‌ها و مؤسسات فرهنگی غربی در کی‌یف، در مقایسه با عمل‌گرایی زنده مؤسسات آمریکایی، بریتانیایی، فرانسوی، اسرائیلی و آلمانی، مؤسسات ایتالیایی تا به حال با غیبت‌شان شناخته می‌شوند. به نظر می‌رسد دهه‌هاست که مؤسسات ایتالیایی در اوکراین تنها بر مبادلات بازرگانی و اقتصادی تمرکز دارند. اما اخیراً، اوضاع تغییر کرده است و مؤسسات فرهنگی ایتالیایی فیمیده‌اند ایتالیا علاوه بر شراب و روغن می‌تواند هنر، فلسفه، طراحی و به‌طور خلاصه فرهنگ را هم صادر

کودکی

حق بر فراموشی

درد و رنج کودکی به نام احمد زیا را نشان می‌دهد که با ۲۰ هزار تومان درآمد نان‌آور خانواده است. واقعا خانواده‌های می‌تواند با این مبلغ زندگی کند؟ آیا با کمک مالی و نمایش بخشش کفش وب. مشکل این خانواده حل می‌شود؟ نام خیریه خود را مزیّن به نام علی ابن ابی‌طالب(ع) کرده‌اید، آیا حضرت علی(ع) هم این چنین در بوق و کرنا بخشش می‌کرد؟ همه ما از کودکی خود قصه‌ای داریم که ساخته خود ماست و کمتر کسی می‌تواند داستان زندگی ما را به چالش بکشد. آیا با این نمایش شما، احمد ضیا می‌تواند گریه‌ده و منتخبی از کودکی خود را رقه کند؟ از شما به‌عنوان یک هنرمند محبوب و مردمی انتظار می‌رود حق بر فراموشی کودکان را محترم بشمارید.

در شرایط معمولی زندگی، خواه خانواده به‌عنوان ابزارری برای تبلیغات و کسب درآمد از وجود کودک استفاده کنند یا همین‌طوری به خاطر بامزه‌بودن کودک و خندانند دیگران این کار را بکنند. کودک حق دارد که بخواهد کودکی‌اش، به فراموشی سپرده شود. غیر از این است؛ برای روشن‌ترشدن مسئله خدمتان عرض کنم همه ما خانواده‌هایی را دیده‌ایم که نام یا فامیلی خود را (به خاطر معنی بد یا تحقیرآمیزبودنش) عوض کرده‌اند و هروقت کسی به یادشان می‌آورد، ناراحت می‌شوند.

حق بر فراموشی کودکان را با عدم پخش تصویر آنان به رسمیت بشناسیم. آقای پرستویی هنرمند عزیز! روی صحبتم با شماست. صفحه شما در اینستاگرام نمایش

میترا امام، فعال حقوق کودک؛ شاید همه ما از دیدن چهره کودکان و شادی‌هایشان (رقص و آواز و خواندن و...) خوشمان بیاید و ناخودآگاه این عکس و فیلم را هم منتشر کنیم. دنیای مجازی است و راحتی فرورواردکردن حس‌وحال خودش را دارد.

اما سؤال این است حفظ حریم خصوصی کودک را چه می‌شود؟ آیا فامیلی که در دنیای مجازی پخش می‌شود، قابل پاک‌کردن است؟ می‌شود از گوگل خواست که تصاویر کودکی که بزرگ شده و از پخش تصویرش ناراحت است، پاک کند؟ مسلماً نه! پخش عکس و فیلم در دنیای مجازی مانند تیری است که از کمان رها شده باشد. خواه این کودک در وضعیت اسفبار کودکان در معرض خطر باشد، خواه کودکی

